

УДК 338.242

DOI: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2020-1-13>**Ващенко О.П.***аспірант кафедри менеджменту
Державного університету телекомунікацій***Vaschenok Oleg***PhD student in the Department of Management
State University of Telecommunications***ОЦІНКА РІВНЯ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ****ASSESSMENT OF THE LEVEL OF RESOURCE PROVISION
OF TELECOMMUNICATION ENTERPRISES****АНОТАЦІЯ**

У статті розкрито сутність ресурсного забезпечення діяльності підприємств. Ресурсне забезпечення підприємства кожної галузі характеризується структурою необхідних і доступних ресурсів залежно від галузевої належності, характеру виробництва, місця знаходження; системою прийняття рішень щодо ресурсного забезпечення розроблення та виконання ресурсних стратегій; оптимальним співвідношенням ресурсів для досягнення певних цілей розвитку. Для телекомунікаційних підприємств найбільш вагомими є такі складові частини ресурсного забезпечення діяльності, як інформаційна, кадрова, фінансова та матеріально-технічна. Виведено інтегральний показник оцінювання рівня ресурсного забезпечення діяльності телекомунікаційних підприємств. Здійснено визначення рівня ресурсного забезпечення ПрАТ «Київстар». Рівень ресурсного забезпечення ПрАТ «Київстар» є достатнім. Запропоновано основні етапи процедури оцінювання ресурсного забезпечення телекомунікаційних підприємств.

Ключові слова: ресурсне забезпечення, телекомунікаційне підприємство, ПрАТ «Київстар», оцінка, рівень, інтегральний показник.

АННОТАЦИЯ

В статье раскрыта сущность ресурсного обеспечения деятельности предприятий. Ресурсное обеспечение предприятия каждой отрасли характеризуется структурой необходимых и доступных ресурсов в зависимости от отраслевой принадлежности, характера производства, местоположения; системой принятия решений ресурсного обеспечения разработки и осуществления ресурсных стратегий; оптимальным соотношением ресурсов для достижения определенных целей развития. Для телекоммуникационных предприятий наиболее весомыми являются такие составляющие части ресурсного обеспечения деятельности, как информационная, кадровая, финансовая и материально-техническая. Выведен интегральный показатель оценивания уровня ресурсного обеспечения деятельности телекоммуникационных предприятий. Осуществлено определение уровня ресурсного обеспечения ЧАО «Киевстар». Уровень ресурсного обеспечения ЧАО «Киевстар» является достаточным. Предложены основные этапы процедуры оценивания ресурсного обеспечения телекоммуникационных предприятий.

Ключевые слова: ресурсное обеспечение, телекоммуникационное предприятие, ЧАО «Киевстар», оценка, уровень, интегральный показатель.

ANNOTATION

Availability of resources of enterprise activity is an important condition of formation, reproduction and its further development. Full functioning of the enterprise is possible only with a sufficient quality of different types of resources involved in the activity of the enterprise. At the same time, the successful activity of

the enterprise promotes the level of its availability of resources. The purpose of the research is to develop an integral indicator of determining the level of resource support for telecommunications enterprises. The article revealed the essence of the resource support for enterprises. Resource support of enterprise of every industry is characterized by the structure of necessary and available resources depending on the industry, the nature of production, location; decision-making system for resource to ensure the development and implementation of resource strategies, the optimum ratio of resources to achieve certain development goals. The significance and impact of resources on the efficiency of the enterprise is determined by the role played by the resource for achieving the objectives of the enterprise, its replacement capabilities, the level of influence of the price on individual resources and the scorecard characterizing the efficiency of the enterprise resources and determine their impact on the deliverables. For telecommunication enterprises the most significant are the following components of the resource provision of activities: information and, personnel, financial and technical. Output integral indicator of the assessment of the level of resource support of telecommunications enterprises. The level of resource provision for Kyivstar was determined. The level of resource provision of Kyivstar is sufficient. The main stages of the assessment procedure resource support of telecommunication enterprises are proposed: determinate the main types of resources, determinate the existing quantity and reserves of resources, calculate the indexes of the level of separate components resource, calculate the level of integral indicator resource provision of the enterprise, the implementation of the optimum resource provision for the enterprise.

Key words: resource, telecommunications company, Kyivstar, assessment, level, integral indicator.

Постановка проблеми. Забезпеченість ресурсами діяльності підприємства є важливою умовою формування, відтворення та його подальшого розвитку. Повноцінне функціонування підприємства є можливим лише за наявності достатньої кількості різних видів ресурсів, які беруть участь у діяльності підприємства. Водночас успішна діяльність підприємства сприяє підвищенню рівня його ресурсозабезпеченості, тому постає питання визначення рівня ресурсного забезпечення діяльності підприємств за допомогою одного інтегрального показника, який би враховував наявність усіх ресурсів підприємства і давав загальну оцінку їх кількості для функціонування підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням дослідження поняття «ресурсне забезпе-

чення» присвячені роботи багатьох вітчизняних і закордонних учених, таких як І. Балабанов, К. Борзенкова, С. Брю, О. Крушельницька, Л. Когут, Ю. Майданевич, Я. Ларіна, С. Мочерний, Л. Окорокова, Т. Пантелєєва, Є. Румянцева, О. Устенко, С. Юрій, А. Яковенко.

Формулювання цілей статті (**постановка завдання**). Метою статті є розроблення інтегрального показника визначення рівня ресурсного забезпечення діяльності телекомунікаційного підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Ресурсне забезпечення підприємства кожної галузі характеризується структурою необхідних і доступних ресурсів залежно від галузевої належності, характеру виробництва, місця знаходження; системою прийняття рішень щодо ресурсного забезпечення розроблення та виконання ресурсних стратегій; оптимальним співвідношенням ресурсів для досягнення певних цілей розвитку. Значення та вплив ресурсів на ефективність роботи підприємства визначається роллю, яку відіграє ресурс для досягнення цілей підприємства, можливостями його заміни, рівнем впливу ціни на окремі ресурси та системою показників, що характеризують ефективність використання ресурсів підприємства та визначають їх вплив на кінцеві результати діяльності [1, с. 84].

Для телекомунікаційних підприємств найбільш вагомими є такі складові частини ресурсного забезпечення діяльності, як інформаційна, кадрова, фінансова та матеріально-технічна.

Інформаційна складова ресурсного забезпечення діяльності підприємства – це сукупність даних зовнішнього та внутрішнього середовища, які використовуються для планування та прогнозування майбутніх тенденцій розвитку підприємства, уникнення помилкових дій, реалізації стратегічно важливих рішень тощо [2, с. 73].

Кадрове забезпечення як складова ресурсного забезпечення діяльності підприємства утворюється як результат тісної взаємодії не лише лінійних та функціональних керівників підприємства, але й персоналу загалом.

Матеріально-технічна складова частина є невід'ємною частиною роботи виробничого підприємства, що дає змогу вирішити завдання організації ефективної діяльності останнього з мінімальними затратами, необхідною точністю та достовірністю в установлені строки за допомогою матеріальних ресурсів, будівель, споруд, обладнання, машин, пристроїв, обчислювальної техніки, оргтехніки тощо [2, с. 73].

Результати проведених досліджень переконають у доцільності розрахунку інтегрального показника оцінювання ресурсного забезпечення телекомунікаційних підприємств у вигляді взаємозалежних фінансових та організаційно-інформаційних показників розвитку.

Отже, рівень ресурсного забезпечення телекомунікаційного підприємства можна визначити за такою формулою:

$$RP_3 = R\Phi_3 + RI_3 + RK_3 + RMT_3, \quad (1)$$

де RP_3 – рівень ресурсного забезпечення телекомунікаційного підприємства; $R\Phi_3$ – рівень фінансового забезпечення діяльності телекомунікаційного підприємства; RI_3 – рівень інформаційного забезпечення діяльності телекомунікаційного підприємства; RK_3 – рівень кадрового забезпечення діяльності телекомунікаційного підприємства; RMT_3 – рівень матеріально-технічного забезпечення діяльності телекомунікаційного підприємства.

Відповідно, показник рівня фінансового забезпечення телекомунікаційного підприємства визначається таким чином:

$$R\Phi_3 = K\phi c + K\delta a + K_p, \quad (2)$$

де $R\Phi_3$ – рівень фінансового забезпечення телекомунікаційного підприємства; $K\phi c$ – коефіцієнт фінансової стійкості телекомунікаційного підприємства; $K\delta a$ – коефіцієнт ділової активності телекомунікаційного підприємства; K_p – коефіцієнт рентабельності телекомунікаційного підприємства.

Рівень інформаційного забезпечення телекомунікаційного підприємства визначається за такою формулою:

$$RI_3 = Y_{pi} + \Pi_i + P_m, \quad (3)$$

де RI_3 – рівень інформаційного забезпечення телекомунікаційного підприємства; Y_{pi} – якість передачі виробничої інформації та документації діяльності телекомунікаційного підприємства; Π_i – цінність інформації діяльності телекомунікаційного підприємства; P_m – рівень технологічності системи інформаційного забезпечення й діяльності телекомунікаційного підприємства.

Рівень кадрового забезпечення телекомунікаційного підприємства визначається за такою формулою:

$$RK_3 = P_m3 + P_a, \quad (4)$$

де RK_3 – рівень кадрового забезпечення телекомунікаційного підприємства; P_m3 – рівень технічного забезпечення роботи персоналу на підприємстві; P_a – рівень автоматизації діяльності персоналу підприємства.

Рівень матеріально-технічного забезпечення телекомунікаційного підприємства визначається за такою формулою:

$$RMT_3 = t + P_a + R_m, \quad (5)$$

де RMT_3 – рівень матеріально-технічного забезпечення телекомунікаційного підприємства; t – технологічність діяльності телекомунікаційного підприємства; P_a – рівень автоматизації діяльності телекомунікаційного підприємства; R_m – рівень технічного забезпечення діяльності телекомунікаційного підприємства.

Кількість елементів як рівня ресурсного забезпечення телекомунікаційного підприємства загалом, так і кожної його складової частини зокрема може змінюватися залежно від умов діяльності підприємства, його розмірів, наявних ресурсів, ресурсів, які беруть участь у його діяльності, кількості видів діяльності, інших внутрішніх і зовнішніх чинників.

Однак саме такий підхід дасть можливість комплексно оцінити ресурсне забезпечення телекомунікаційного підприємств за будь-яких умов, за наявності будь-яких ресурсів у будь-якій кількості.

Визначмо показник рівня ресурсного забезпечення для ПрАТ «Київстар» [3].

Для оцінювання рівня фінансового забезпечення ПрАТ «Київстар» визначено такі складові частини (табл. 1).

Рівень фінансового забезпечення ПрАТ «Київстар» у 2018 році становив 1,89.

Таблиця 1

Складові частини рівня фінансового забезпечення ПрАТ «Київстар»

Показники	2018 рік
Власний капітал, грн.	16 735 315
Чистий прибуток, грн.	6 194 679
Короткострокові кредити, грн.	7 802 735
Довгострокові зобов'язання, грн.	342 276
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,48
Коефіцієнт ділової активності	0,89
Коефіцієнт рентабельності діяльності	0,52

Для визначення рівня інформаційного забезпечення ПрАТ «Київстар» визначимо його складові частини (табл. 2).

Рівень інформаційного забезпечення ПрАТ «Київстар» становить 20,92.

Для оцінювання рівня кадрового забезпечення ПрАТ «Київстар» визначимо такі складові частини (табл. 3).

Рівень кадрового забезпечення ПрАТ «Київстар» становив у 2018 році 1,38.

Для визначення рівня матеріально-технічного забезпечення ПрАТ «Київстар» розрахуємо її складові частини (табл. 4).

Рівень матеріально-технічного забезпечення ПрАТ «Київстар» у 2018 році становить 2,81.

Відповідно, ресурсне забезпечення ПрАТ «Київстар» у 2018 році становить:

$$RPз = 1,89 + 20,92 + 1,38 + 2,81 = 27.$$

Як бачимо з розрахунків, рівень ресурсного забезпечення ПрАТ «Київстар» є достатнім, про що свідчить його позитивне значення.

Висновки. Отже, процедура оцінювання ресурсного забезпечення телекомунікаційних підприємств має містити такі етапи:

Таблиця 2

Складові частини рівня інформаційного забезпечення ПрАТ «Київстар»

Критерій	Значимість критерія	Середня експертна оцінка, балів	Значення критерія з урахуванням його значимості
<i>Складник 1. Якість передачі виробничої інформації та документації</i>			
Трудомісткість отримання інформації	0,36	3	1,08
Повнота інформаційного й документаційного масиву	0,49	7	3,43
Оперативність комплектування інформаційного й документаційного масиву	0,15	6	0,9
Загальна оцінка складника 1 становить 5,41			
<i>Складник 2. Цінність інформації</i>			
Точність інформації	0,54	8	4,32
Своєчасність інформації	0,33	6	1,98
Вартість інформації	0,13	7	0,91
Загальна оцінка складника 2 становить 7,21			
<i>Складник 3. Рівень технологічності системи інформаційного забезпечення</i>			
Рівень інформаційної забезпеченості, необхідний для виконання функцій співробітниками та прийняття управлінських рішень	0,35	7	2,45
Наявність можливості використання інформації та документації	0,4	9	3,6
Наявність та рівень розвитку інформаційно-технічних засобів комунікації	0,25	9	2,25
Загальна оцінка складника 3 становить 8,3			

Таблиця 3

Показники рівня кадрового забезпечення ПрАТ «Київстар»

Показник	2018 рік
Нетто-потреба в персоналі, осіб	2580
Додаткова потреба в персоналі, осіб	123
Рівень технічного забезпечення роботи персоналу	0,68
Рівень автоматизації діяльності персоналу	0,7

Таблиця 4

Складові частини рівня матеріально-технічного забезпечення діяльності ПрАТ «Київстар»

Показник	2018 рік
Рівень технологічності надання телекомунікаційних послуг	0,98
Рівень автоматизації надання телекомунікаційних послуг	0,88
Рівень технічного забезпечення надання телекомунікаційних послуг	0,95

1) визначення основних видів ресурсів, які забезпечують діяльність телекомунікаційного підприємства;

2) виявлення наявної кількості й резервів відповідних ресурсів підприємства;

3) розрахунок показників рівня окремих складових ресурсного забезпечення;

4) розрахунок інтегрального показника рівня ресурсного забезпечення підприємства;

5) розроблення заходів підтримки оптимального ресурсного забезпечення підприємства.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Крушельницька О. Управління матеріальними ресурсами : навчальний посібник. Київ : Кондор, 2003. 162 с.
2. Когут Л. Особливості ресурсного забезпечення діяльності виробничого підприємства в сучасних умовах господарювання. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія : Економіка*. 2014. Вип. 1(1). С. 72–74.

3. Консолідована фінансова звітність ПрАТ «Київстар» за 2018 рік. URL: https://cdn.kyivstar.ua/sites/default/files/about/partners/2018/fs_kyivstar_conso_2018_ukr_.pdf?_ga=2.90919513.25798291.1580736743-1225126561.1580736743 (дата доступу: 30.01.2020).

REFERENCES:

1. Krushelnitska O. (2003) *Upravlinnya materialnyimi resursamy* [Management of material resources]. Kiyv : Kondor, pp. 85–92. (in Ukrainian)
2. Kogut L. (2014) *Osoblyvosti resursnogo zabezpechennya vyrobnychogo pidpryemstva v suchasnyh umovah gospodaruвання* [Features of resource support of activity of production enterprise in modern conditions of management]. *Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Economy series*. Vol. 1(1), pp. 72–74. (in Ukrainian)
3. *Kosolidovana finansova zvitnist PrAT "Kyivstar" za 2018 rik* [Consolidated financial statements of "Kyivstar" for 2018] Available at: https://cdn.kyivstar.ua/sites/default/files/about/partners/2018/fs_kyivstar_conso_2018_ukr_.pdf?_ga=2.90919513.25798291.1580736743-1225126561.1580736743 (access date: 30.01.2020).